

## Landelijke Werkgroep Gemeentecontacten

### Nederland – Duitsland (LWG NL-D)

Secr.: Joke Brederveld

Sleedoorn 43,7822 AN Emmen

tel. 0591 222 159

e-mail [lwgdsecretariaat@gmail.com](mailto:lwgdsecretariaat@gmail.com)

website [www.kerkcontacteneuropa.nl](http://www.kerkcontacteneuropa.nl)

## RONDZENDBRIEF Oktober 2022

### Gewijzigde datum van de Ontmoetingsdag 2023

**N.B. De Ontmoetingsdag 2023 zal plaatsvinden op zaterdag 11 maart.**

**Dit is een week eerder, dan we vorige keer berichtten. Hieronder kunt u nadere informatie lezen.**



### Ontmoetingsdag 2023.

In tegenstelling tot wat wij u schreven in de rondzendbrief van mei van dit jaar, zal de ontmoetingsdag 2023 gehouden worden op zaterdag 11 maart, wederom in de Open Poort in Harmelen.

#### Het thema is:

*Om het behoud van onze aarde.*

Spreker zal zijn Dirk van de Glind. Hij schrijft op zijn website [www.dirkvandeglind.nl](http://www.dirkvandeglind.nl) (waar ook nadere informatie over de spreker zelf te vinden is):

"Het Oude Boek geeft meteen al in het begin de opdracht de schepping 'te bewerken en te bewaren'. Deze twee werkwoorden geven het kernachtig weer: we moeten zorgen voor ontwikkeling, maar wel zo dat de aarde niet naar de knoppen gaat. Het wordt steeds duidelijker dat we ons in het Westen vooral beziggehouden hebben met het 'bewerken' en het 'bewaren' te veel vergeten zijn. Daarom is het nu tijd voor een omvangrijke inhaalslag op het gebied van duurzaamheid.

Het begrip 'rentmeesterschap' gaat al wat langer mee en geeft aan dat de aarde niet ons eigendom is waar we naar geloven over kunnen beschikken, maar dat we er slechts tijdelijk het beheer over hebben. Vanuit de spiritualiteit van natuurvolken valt hier meer over te zeggen. Hindoes en Boeddhisten bepalen ons nadrukkelijk bij de principiële en organische verbondenheid van alles wat is.

Het is dringend noodzakelijk dat we over onze oude grenzen heen leren kijken en als (anders) gelovigen en wetenschappers de handen ineen slaan voor het behoud van onze planeet. Vroeg of laat geven we de aarde door aan onze kinderen en wie zal zeggen dat het niet uitmaakt in welke staat ze dan verkeert?"

Onze vraag is daarbij:

Hoe bemoedigen wij elkaar bij het waarmaken van deze opgave?

We houden onze blik natuurlijk tevens gericht op wat er op de Kirchentag in Neurenberg staat te gebeuren. Van 7 tot 11 juni 2023 staat daar het thema "Jetzt ist die Zeit. Hoffen. Machen." centraal. Mogelijk hebt u al met uw partnergemeente plannen gemaakt om elkaar daar te ontmoeten. En anders is het thema van onze ontmoetingsdag een uitgelezen onderwerp voor een volgende uitwisseling, in Duitsland of in Nederland.

We hopen op een grote belangstelling voor dit volgens ons uiterst interessante en belangrijke thema!



## Kirchentag 7 – 11 juni 2023 in Nürnberg

Om in uw agenda te noteren: de **Kirchentag 2023 in Nürnberg**.

Het Thema is "Jetzt ist die Zeit" (Marcus 1:15).

Alle informatie vindt u op de site <https://www.kirchentag.de/>

Kaarten kunt u bestellen via

<https://www.kirchentag.de/teilnehmen>

Op YouTube vindt u een mooie introductie

Via die site kunt u zich ook abonneren op de nieuwsbrief.

<https://www.youtube.com/watch?v=l3L5Nm2S1cw>

Zie verder de bijlage over de Kirchentag.



## Van de Leestafel

Van de succesvolle Duitse schrijfster *Julia Franck* verscheen na tien jaar de roman *Werelden uit elkaar*. Voor haar vorige drie romans putte Franck uit haar bewogen familiegeschiedenis, een familie met Joodse wortels die zich in haar jeugd vooral in de onconventionele culturele elite van Oost-Berlijn laat situeren. Waar Nina Hagen, zoals in het geval van Franck, zomaar je oppas kon zijn en protestzanger Wolf Biermann kind aan huis was. Bij Julia's grootmoeder vooral dan, de eigenzinnige DDR-beeldhouwster Ingeborg Hunzinger met dubieuze Stasi-contacten, over wie *Rug aan rug* (2011) gaat. Francks bekendste boek, *De middagvrouw* (2007), is gebaseerd op het levensverhaal van haar vader, die in

de chaos van naoorlogs Duitsland door zijn moeder op een treinstation werd achtergelaten.

In dit boek komen al die verhalen samen, maar concentreert Franck zich vooral op haar eigen jeugd.

Hier verhuist het meisje Julia eind jaren zeventig met haar moeder en drie zussen van Oost-Berlijn naar West-Duitsland, een dorpje in Sleeswijk-Holstein. Het gezinsleven met haar instabiele moeder, actrice Anna, op een vervallen boerderij met gebrek aan alles (eten, warmte, aandacht) is op zijn minst chaotisch te noemen.

De verhaallijnen buitelen over elkaar heen. Je realiseert je weer eens hoe ingewikkeld het leven in Duitsland in die decennia van de tweedeling is geweest, en hoe moeilijk het was om elkaar te begrijpen. Als Julia later als student in West-Berlijn verliefd wordt op de uit een keurig gezin afkomstige Stephan, die nog nooit een baantje heeft gehad en voor wie zijn ouders een appartement huren, wordt de kloof pijnlijk duidelijk. Precies: *Werelden uit elkaar*.

Ben je geïnteresseerd in nog meer Duitse literatuur, kijkt dan op de website van het Duitslandinstituut, waarop maandelijks nieuwe uitgaven worden besproken.

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/38083/levenspaden-na-de-ddr>

## Documentatie

### LWG 15-01 Parallelijst liederen

Een groot aantal liederen uit het nieuwe liedboek is afkomstig uit de Duitse kerkmuziektraditie of is in het Duits vertaald opgenomen in het «Evangelische Kirchengesangbuch». Er zijn vaak wel verschillen in melodie of liederen zijn qua tekst niet geheel één op één vergelijkbaar, maar bij gezamenlijke liturgieën is het een rijkdom dat we kunnen putten uit een grote verzameling aan gemeenschappelijke liederen.

Juliane van der Mossel en Jan Willem Fortuin hebben een overzicht gemaakt van deze parallelliederden. De lijst is per email te bestellen (lwgdlsecretariaat@gmail.com).

Ook kunt u de lijst downloaden van onze website.

---

#### Tot slot:

De LWG NL-D stelt het erg op prijs als u publicaties over uw contacten met uw partnergemeente naar ons toestuurt. Die plaatsen we graag op onze website.

<http://www.gemeentecontacten.nl/Duitsland/verslagen.html>

---

In deze tijd van oorlogsgeweld – we kunnen haast zeggen *in de tuin van de buurman* -, van toenemende uitingen van haat, kwam ik onverwacht onderstaand gedicht tegen. Niet echt een herfstgedicht, je krijgt er meer een associatie met de lente bij, wellicht ook als tegenwicht tegen al die somberte en stormen in en om ons heen.

Het gaat over *mijn tuin*, daar schaar ik graag ook de tuin van mijn buurman onder:

#### NAAR U

Dit is de eerste schuchtere groei,  
een zich ontplooien naar het licht.

Eéns is van liefde en geduld  
de tijd vervuld,-  
dan staat mijn stille tuin in bloei.  
En elk aandachtig bloemgezicht  
is toegericht  
naar u.

*Ida Gerhardt*

*Bert, Joke, Juliane, Leny*